

Basishoudingen in de verkondiging – Enkele tips

Getuigend

Catechist zijn is een roeping, het is een zending, een missionaire bezigheid. Catechisten zijn geroepen om het evangelie te verkondigen, om te getuigen van hun geloof.

- Persoonlijk: In het vertellen van dingen over het geloof mag je helemaal jezelf zijn. Laat vooral duidelijk worden dat het Bijbelse verhaal met jou en jouw leven te maken heeft (en dat je ook niet op alle vragen antwoord hebt trouwens). Mensen zijn vandaag de dag vaak erg nieuwsgierig naar verhalen uit de privé-sfeer. Wie is God voor jou? Hoe is dat zo gekomen? Hoe heeft je geloof in God jou in moeilijke omstandigheden geholpen? Wat is het diepste geheim van jouw leven? Wie draagt jou als het er echt op aankomt? Wie is Jezus voor jou persoonlijk?
- Kwetsbaar: Daarbij hoeven we als we iets vertellen over het geloof, niet op onze tenen te lopen. Juist niet. Vertel het maar heel gewoon, ook al is het stuntelig. Ook ben je zelf nog heel zoekend. Juist als je 'gewoon mens' bent in je verhaal, stel je je kwetsbaar op, dan ben je 'echt'. Dat voelt de ander en dat geeft juist ruimte en openheid. Je mag helemaal overtuigd zijn van de waarheid van het christelijk geloof maar een houding van 'ik heb de waarheid in pacht' is heel wat anders. Dat stoot af. De waarheid is Jezus Christus, maar onze zoektocht om Hem te vinden blijft altijd een zaak van vallen en opstaan.
- Getuigen ≠ overtuigen: Probeer ook niet te 'overtuigen', maar spreek voor en vanuit jezelf: hoe heb jij God/Jezus leren kennen? Wat betekent Gods liefde voor jou? Hoe beleef jij het doopsel als een fundament voor jouw leven als mens en gelovige? Wat verandert het geloof voor jouw manier van leven? Waarom is de geloofsgemeenschap voor jou belangrijk? Wat heb jij aan de samenkomsten met andere christenen? ...
- Geen normen en waarden, maar relatie: Hoed je ervoor te gaan moraliseren. Vele mensen hebben een vrij beperkt beeld van de christelijke traditie, alsof het in de eerste plaats gaat om een geheel van 'christelijke waarden en normen'. Het spirituele en relationele fundament hiervan is vaak onbekend. Probeer over geloven te spreken als over een relatie: in het doopsel begint er een weg van vertrouwen, vriendschap, verbondenheid met Vader, Zoon en Geest ... Het komt er eerst op aan om open en ontvankelijk te worden voor het geschenk van Gods liefde, en Gods Geest in ons aan het werk te laten.
- Geloof ≠ kennis: Wekt je getuigenis ontvankelijkheid en interesse, dan komen er misschien vragen waarop je niet meteen een antwoord weet. Over het lijden in de wereld, bijvoorbeeld. Of over geloof en wetenschap. Je hoeft niet op alle vragen een antwoord te hebben. Geloven is iets anders dan kennen of weten.

Barmhartig

De manier waarop het gesprek gevoerd wordt, zou zelf een getuigenis van barmhartigheid en vriendelijkheid moeten zijn. Getuigen van je geloof begint immers niet met woorden, maar met een manier van omgaan met andere mensen, die getuigt van waarachtige gastvrijheid, vriendelijkheid (cf. Fil 4, 5: 'Uw vriendelijkheid moet bij alle mensen bekend zijn') en oprechte interesse in de persoon van de ander die je wil ontmoeten.

- Niet met demper, niet met luidspreker: het getuigenis van de catechist mag niet met een demper, maar ook niet met een luidspreker gebeuren. Niet met een demper: het zou verkeerd zijn te zwijgen over de kern van ons geloof, uit angst om de ouders te bruuskeren. Getuigen doe je ook niet met de luidspreker, door mensen te overdonderen met iets waar zij misschien niet aan toe zijn.
- Welwillend: Het uitgangspunt van het gesprek is daarentegen een grote vriendelijkheid en welwillendheid tegenover de ouders van de dopeling. We mogen ervan uitgaan dat Gods Geest al aan het werk is, in ons leven én in het leven van de mensen met wie we in gesprek gaan. De (doop)catechist zal erop uit zijn tekenen van Gods handelen te ontdekken in het hart van de ouders, ook als zij zich niet expliciet bekennen tot het geloof of de Kerk.
- Verdiepend: Probeer in te spelen op alles wat kan leiden tot een verdieping van het gesprek: wat vinden de ouders echt belangrijk, waar zijn ze bezorgd over, wat verwachten of verlangen ze voor hun kinderen? Verwachten ze daarbij iets van God, van de kerkgemeenschap, van hun familie? Dat ze dat verlangen misschien verwoorden in een niet-kerkelijke of niet-gelovige taal, is niet erg. Het is al heel mooi dat ze, door de uitnodigende houding van de catechist, ertoe gebracht worden dat verlangen onder woorden te brengen.
- Geen toegangsexamen: de doopcatechist zal proberen een sfeer te scheppen waarin de ouders zich veilig voelen, waar ze ook hun twijfels en onzekerheid kunnen uitspreken. Absoluut te vermijden is dat het gesprek ervaren wordt als een soort toegangsexamen voor het doopsel.
- Wel gericht op onderscheiding: de catechist zal de ouders uitnodigen om tijd te nemen en af te wegen of ze het traject van voorbereiding op het doopsel willen gaan. Het is juist omdat we de vraag van de ouders au sérieux willen nemen, dat we hen uitnodigen verder te onderscheiden, en niet zomaar onnadenkend keuzes te maken. De thuisimpuls (die op de derde avond voorgesteld worden) bieden de nodige ondersteuning daarbij.

In dialoog

- Tweerichtingsverkeer: Een dialoog veronderstelt dat er door beide partijen goed geluisterd en eerlijk gesproken wordt. Het is dus te vermijden dat de catechist voortdurend aan het woord is, en dat de ouders alleen maar moeten luisteren. Maar de ouders mogen wél verwachten dat de catechist zelf kan verwoorden waarom hij/zij gedoopt is en christen is. Andersom zal de catechist een veilige ruimte scheppen waarin de ouders zichzelf in alle eerlijkheid kunnen uitspreken. Via woord en wederwoord komt er gaandeweg verdieping tot stand.
- Voeling krijgen: Probeer in het gesprek voeling te krijgen met de mensen voor je: wat is hun levenssituatie? Wat houdt ze bezig? Hoe open staan zij voor het geloof? Dat laatste behoedt voor onrealistische verwachtingen en helpt om de juiste aansluiting te vinden. Je kunt niet verwachten dat iemand die een negatieve kijk heeft op de Kerk of het geloof, opeens zijn of haar mening zal veranderen
- Ruimte geven: Geef ruimte aan de ervaringen van de ouders bij de geboorte van hun kind(eren). Deze kunnen positief zijn en getuigen van gevoeligheid voor dankbaarheid, voor het ondoorgrondelijke mysterie van het leven, maar ook soms negatief (angst voor de nieuwe verantwoordelijkheid, moeilijke ervaringen bij of na de geboorte ...). 'Wat betekent het voor jou om 'mama' of 'papa' te worden? Brengt dat iets teweeg? Verandert het iets in de onderlinge relatie?
- Catechese ≠ ministerie van defensie: Kruip niet in het defensief als je lacherige of kritische reacties krijgt. Mensen reageren soms vanuit negatieve ervaringen met de Kerk. Die kan je niet zomaar omkeren met 'discussie'. Vermijd dus discussies over 'hete kerkelijke hangijzers'. Geef eventueel aan dat je daar op een ander moment over wil praten.